

2024 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

VADOVO ŽODIS

Pristatydama Vilniaus rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos (toliau – Tarnyba) veiklos ataskaitą, noriu pažymėti, kad praėję metai buvo kupini iššūkių. Tarnybai atlikti konsoliduotojo rinkinio audita ir pateikti nuomonę buvo sudėtinga dėl 2023 m. įvykusios kibernetinės atakos. Praėję metai parodė, kad tik glaudžiai bendradarbiaudama su Valstybės kontrole, Finansų ministerija, Savivaldybės administracija ir įstaigomis Tarnyba galėjo sėkmingai įgyvendinti savo funkciją. Nors dėl susiklosčiusių aplinkybių buvo praleisti teisės aktuose nustatyti terminai.

Nuoširdžiai dėkoju Tarnybos darbuotojams ir mūsų vertinamų bei audituojamų įstaigų darbuotojams, kurie, nepaisydami neeilinio įvykio (kibernetinės atakos), skyrė daugiau laiko ir energijos, kad audito procesai vyktų sklandžiai.

Mūsų tikslas išlieka tas pats – prisidėti prie atsakingo savivaldybės lėšų naudojimo, skaidraus sprendimų priėmimo bei geresnių paslaugų gyventojams.

Siekdami didinti viešųjų finansų skaidrumą ir efektyvumą, atlikome įvairius auditus, analizavome rizikas bei teikėme rekomendacijas dėl veiklos tobulinimo.

Tikiu, kad ateinančiais metais kartu galėsime pasiekti dar geresnių rezultatų.

„Genialumas gali padaryti pradžią, baigti – privalo kantrus darbas,“ – H. Mano žodžiai

I SKYRIUS

STRATEGINIAI IR VEIKLOS TIKSLAI

Tarnybos tikslas – užtikrinti, kad savivaldybės turtas ir finansiniai ištekliai būtų valdomi teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai. Tai pasiekama atliekant auditą, vertinimus ir teikiant išvadas savivaldybės tarybai dėl finansinių įsipareigojimų bei biudžeto vykdymo. Metų veiklos planą rengiame atsižvelgdami į nustatytą veiklos tikslą, atlikę apklausą apie aktualias problemas tarp Vilniaus rajono savivaldybės tarybos (toliau – Taryba) narių, įstaigų ir padalinių vadovų bei vykdydami Vilniaus rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybės) programų stebėseną. 2024 m. metų veiklos planas buvo suderintas su Tarybos Kontrolės komitetu ir Savivaldybės administracijos Vidaus audito skyriumi.

Veiklos plane numatyta atlikti auditus:

- finansinį – 2023 metų Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo finansinį auditą;
- veiklos – 2019–2024 m. Vilniaus rajono savivaldybės mokyklų tinklo;
- teisėtumo – visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos vykdymo.

Strateginiame plane numatytas rekomendacijų įgyvendinimo rodiklis – 80 procentų pateiktų rekomendacijų.

II SKYRIUS

VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMAS

Savivaldybės 2023 metų ataskaitų rinkinio, biudžeto ir turto naudojimo vertinimas	
<p>Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinį sudaro: metinė veiklos ataskaita, kurioje pateikiama informacija apie veiklos pasiekimą; metinių (72 subjektų) finansinių ataskaitų rinkinys, kuriame pateikiami finansiniai duomenys apie viešojo sektoriaus subjekto ar viešojo sektoriaus subjektų grupės finansinę būklę, veiklos rezultatus, pinigų srautus; metinių (92 asignavimų valdytojų) biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys, kuriame pateikiami išlaidų sąmatos vykdymo duomenys.</p>	<p>Nustatyta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • finansinė atskaitomybė neparodo tikros ir teisingos situacijos apie vietinės reikšmės kelius ir gatves. 2023 m. gruodžio 31 d. iš viso Nekilnojamojo turto registre įregistruota 1 642 vnt. vietinės reikšmės kelių ir gatvių, tai sudaro 52,0 proc. nuo visų rajono kelių ir gatvių skaičiaus; • kai kuris turtas (įsigytas projektų metų 2017 m. ir 2022 m.), nebuvo perduotas eksploatuoti ir jam neskaičiuojamas nusidėvėjimas; • 13 užbaigtų statybos objektų vertės nebuvo perkeltos iš nebaigtos statybos ir esminio pagerinimo sąskaitų į kitas atitinkamas ilgalaikio turto sąskaitas ir naujam turtui neskaičiuotas nusidėvėjimas. Rekomendacija neįgyvendinta nuo 2022 metų dėl 9 ilgalaikio turto vienetų; • netinkamai įregistruota dalis pagrindinės veiklos sąnaudų; • Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinėje sistemoje konsolidavimui pateiktos Savivaldybės administracijos Finansinės būklės ataskaitos duomenys neatitinka audito metu pateiktų Didžiosios knygos sąskaitų duomenų; • Savivaldybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje reikšmingų iškraipymų nenustatyta; • Savivaldybės veiklos ataskaitoje pateikti duomenys atitinka metinių finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis.

Vilniaus rajono savivaldybės mokyklų tinklas 2019–2024 m. (išankstinis tyrimas)	
2023 m. bendrojo ugdymo mokyklų tinklą sudarė: 34 Savivaldybės pavaldumo įstaigos, 7 – ministerijos ir 6 privačios mokyklos.	<p>Pastebėta, kad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2019–2024 m. Vilniaus rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklas pakito nežymiai; • Savivaldybės lygmeniu nėra patvirtinto švietimo stebėsenos rodiklių sąrašo, tačiau visos audituotos švietimo įstaigos turi tokius rodiklius ir yra paskirti atsakingi asmenys; • Trūkstant valstybės skiriamos dotacijos (MK lėšų) ir naudojant Savivaldybės biudžeto lėšas, nėra aiškiai nustatytų jų skyrimo ir atsiskaitymo kriterijų. Savivaldybės skiriamų biudžeto lėšų tvarka (švietimo įstaigoms) nėra patvirtinta; <p>Įvertinę išankstinio tyrimo metu surinktą informaciją ir nustatytas problemas, manome, kad jos yra aktualios ir spręstinos, tačiau pagrindinio tyrimo siūlome neatlikti, nes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nustatytos problemos, būdingos ne tik Savivaldybei, jų sprendimai priklauso nuo šioje veikloje dalyvaujančiųjų (subjektų) ir institucijų suinteresuotumo ir valios; • pagrįstiems mokyklų tinklo pertvarkos sprendimams priimti trūksta konkrečių (savivaldybės lygmeniu) patvirtintų stebėsenos rodiklių sąrašo.

2019–2023 m. kadencijos Vilniaus rajono savivaldybės tarybos narių išmokų, skirtų jų veiklai	
Vilniaus rajono 2019–2023 metų savivaldybės Tarybos kadencijoje buvo 31 Tarybos narys. Tarybos narių išmokoms panaudota 258 653,45 eurų Savivaldybės biudžeto.	<p>Nustatyta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reglamentu arba kitu dokumentu Taryba nenustatė tinkamomis pripažintinų išlaidų baigtinio sąrašo; • nebuvo patvirtinta Tarybos nario veiklos ataskaitos forma ir išlaidas pateisinančių dokumentų pateikimo tvarka; • išlaidas pateisinantys dokumentai nebuvo išrašyti Tarybos nario vardu, kaip reikalauja Reglamentas; • dalis dokumentų neatitiko Finansinės apskaitos įstatymo nustatytų reikalavimų.

Vilniaus rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos rengimas, vykdymas ir lėšų panaudojimas	
Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos paskirtis – plėtoti visumą organizacinių, socialinių ir sveikatinimo priemonių,	<p>Nustatyta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Savivaldybės strateginis ir veiklos planai susieti tarpusavio ir jų tikslams pasiekti Savivaldybės taryba vykdo Sveikatos programą; • 2023–2024 m. projektų / priemonių paraiškų teikimo reglamentavimas ir vertinimas turi trūkumų, pvz., Nuostatuose nedetalizuotas dalinis finansavimas, todėl sudaromos sąlygos ateityje projektus / priemones vertinti subjektyviai.

<p>padedančių vykdyti ligų profilaktiką, išsaugoti ir stiprinti visuomenės sveikatą, kaupiti ir skleisti žinias apie sveikatą, skatinti bendruomenės sveikatingumą, dalyvavimą propaguojant sveiką gyvenseną, sveikatos stiprinimą.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sutartyse nėra numatyto įsipareigojimo prisidėti projekto / priemonės vykdytojo ar partnerio lėšomis, nors paraiškų vertinimo etape pareiškėjai gavo balus už prisidėjimą prie projekto; • biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitas iš 13 projektų / priemonių vykdytojų pateikė 8 ir išlaidas patvirtinančias dokumentų kopijas įgyvendinant projektus / priemones iš 13 pateikė 5. Dalies dokumentų nepateikta, todėl galime teigti, kad nebuvo tinkamai atlikta dokumentų peržiūra ir panaudotų lėšų kontrolė. • Sveikatos programos projektų / priemonių kontrolės procedūros atliktos iš dalies.
---	--

Savivaldybės tarybai pateiktos išvados sprendimams priimti
<ul style="list-style-type: none"> • išvada dėl Savivaldybės galimybės suteikti garantiją UAB „Nemėžio komunalininkas“ 1 000 000 (vieno milijono) eurų kreditui apyvartinėms lėšoms padengti; • išvada dėl galimybės priimti sprendimą įgyvendinti projektą „Sporto komplekso infrastruktūros sukūrimas Rudaminoje“ valdžios ir privataus subjekto partnerystės būdu; • išvada dėl Savivaldybės galimybės suteikti garantiją UAB „Nemenčinės komunalininkas“ 1 000 000 (vieno milijono) eurų kreditui apyvartinėms lėšoms padengti; • sąlyginė nuomonė dėl savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinio; • besąlyginė nuomonė dėl Savivaldybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio.

Kontrolės ir audito tarnyba, vykdydama savo veiklą, praėjusiais metais pateikė kelias esmines rekomendacijas viešojo sektoriaus veiklai gerinti ir skaidrumui užtikrinti, pvz.:

- siekiant užtikrinti sąnaudų grupavimą pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų reikalavimus, patikslinta Vilniaus rajono savivaldybės administracijos ir kitų biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos vadovo dalis „Sąnaudų apskaitos tvarkos aprašas“;

- VRSA centrinė metinė inventorizacijos komisija, siekdama vietinių komisijų sklandaus darbo ir veiklos tobulinimo, daug dėmesio skyrė švietėjiškai veiklai bei ankstesnių inventorizacijų praktinių pastebėjimų analizei;

- patikslinta infrastruktūros plėtros įmokų apskaita;

- UAB „Nemėžio komunalininkas“ įsigijo mobilų vandens debitomatį su nuotoliniu duomenų perdavimu, taip sustiprindamas vandens netekčių kontrolę;

- atnaujinta skolų administravimo tvarka.

Didžioji dalis šių rekomendacijų buvo įgyvendintos arba jų įgyvendinimas tęsiamas. Ateityje siekiama toliau stiprinti finansinių procesų skaidrumą, užtikrinti efektyvesnę rizikų valdymą bei skatinti aktyvesnę institucijų atsakomybę vykdant rekomendacijas. Tarnyba planuoja ir toliau stebėti rekomendacijų įgyvendinimą.

III SKYRIUS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

Tarnyba yra nepriklausoma savivaldybės institucija, atsakinga už viešųjų lėšų ir turto naudojimo teisėtumo, efektyvumo ir ekonomiškumo priežiūrą. Ji vykdo finansinius ir veiklos auditus, teikia rekomendacijas valdymui tobulinti, siekia užtikrinti skaidrumą bei finansinę drausmę Savivaldybės administracijoje ir pavaldžiose įstaigose. Tarnyba veikia vadovaudamasi Lietuvos Respublikos įstatymais bei tarptautiniais audito standartais.

Profesinė etika, kvalifikacijos kėlimas.

Tarnybos valstybės tarnautojų elgesio taisyklėse nustatyti profesiniai reikalavimai ir procedūros, užtikrinančios Vietos savivaldos įstatyme savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos veiklai nustatytų principų – nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo laikymąsi. Auditai atliekami objektyviai ir nešališkai, Tarnybos valstybės tarnautojai nedalyvauja su einamomis pareigomis nesuderinamoje veikloje, deklaruoja viešuosius ir privačius interesus. Siekiant sumažinti ar pašalinti grėsmes auditoriaus nepriklausomumui bei išvengti interesų konfliktų, prieš pradėdant auditą pildo Nešališkumo ir nepriklausomumo deklaracijas bei paskirtas asmuo atlieka audito procedūrų priežiūrą ir peržiūrą.

2024 m. Tarnybos darbuotojai aktyviai dalyvavo kvalifikacijos kėlimo veiklose, siekdami tobulinti profesines kompetencijas, ir per metus išklauė 228 valandas mokymų, seminarų. Svarbiausi mokymai, organizuoti VšĮ Lietuvos savivaldybių asociacijos mokymo ir konsultavimo centro kartu su Savivaldybių kontrolierių asociacija, apėmė šias sritis:

- darbo apmokėjimo reglamentavimas viešojo sektoriaus subjektuose;
- turto apskaita pagal VSAFAS;
- audito kriterijų formulavimas;
- asmens duomenų tvarkymo teisėtumas.

Kvalifikacijos kėlimo veiklos prisidėjo prie darbuotojų kompetencijų stiprinimo, efektyvesnio darbo organizavimo bei inovacijų diegimo.

Finansiniai duomenys

Skirtas biudžetas	2023 m. 248200 eurų	2024 m. 273400 eurų
Panaudota asignavimų:	234438,51	261742,14
iš jų:		
Darbo užmokestis ir soc. draudimas	223847,83	252327,07
Kvalifikacijos kėlimas	2757,20	3321,45
Kitos išlaidos	7833,48	6093,62

2024 metais Tarnybos biudžeto vykdymo ir finansinės ataskaitos parengtos ir pateiktos teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais.

Bendrosios veiklos funkcijos

Savivaldybės kontrolierius vadovauja Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai atsako ir už jos veiklą, organizuoja ir planuoja Tarnybos veiklą, užtikrina jai pavestų funkcijų ir užduočių vykdymą.

Tarnyba, be audito ir kontrolės funkcijų, vykde ir jai, kaip biudžetinei įstaigai, teisės aktais nustatytas funkcijas. Savivaldybės kontrolierius išleido 131 įsakymą veiklos, personalo, atostogų ir komandiruočių klausimais. Tarnyba per metus parengė ir išsiuntė 57 raštus įvairiais Tarnybos veiklos klausimais, gavo 168 raštus, vykdyti prekių ir paslaugų viešieji pirkimai, tvarkytas Tarnybos archyvas, atliktas vidaus kontrolės įgyvendinimo Tarnyboje vertinimas.

Savivaldybės kontrolierius ir Tarnybos valstybės tarnautojai pagal poreikį dalyvavo Savivaldybės tarybos posėdžiuose.

Veiklos viešinimas

Tarnybos veikla yra viešinama. Savivaldybės interneto svetainėje www.vrsa.lt skelbiama informacija apie Tarnybos veiklą: visų darbuotojų funkcijos, darbo užmokestis, metų veiklos planai ir ataskaitos, finansinės ataskaitos, atliktų auditų ataskaitos ir išvados, Savivaldybės tarybai teikiamos išvados, kiti administraciniai dokumentai.

Savivaldybės kontrolierė

Marija Aliošina
